

A dorozsmai választás

Dr. Óhegyi benyújtotta ajánlái ivelt.

Kedden délután 10 órakor járt le az a határidő, ameddig dr. Óhegyi Lajos, a 48-as függetlenségi párt jelöltje a megsemmisített ajánlások pótlásait benyújthatta. Mint értesülünk, Óhegyinek sikerült is a pótlásokat megszerezni s pártja kedden délután be is nyújtotta Dorozsmán az ajánlási iveket.

Még nem tudni azonban, hogy az újabb ajánlásokból hányat semmisítenek meg. A választás eddigi előzményei után ugyanis joggal feltételezheti mindenki, hogy a hivatalos jelölt egyhangú megválasztása érdekében ezúttal sem riadnak vissza a taktikai fogások alkalmazásától s minden lehető eszközzel igyekeznek Óhegyi ajánlót a kellő létszám alá csökkenteni. Ha ez még sem sikerülne a hivatalos apparátusnak, úgy erős küzdelmet ígér a dorozsmai helyzet, mert az okkal elkeseredett Széll-párti választók a szociáldemokratákkal együtt minden erejüket megfeszítve dolgoznak azon, hogy a választás eredményével szerezenek elégtételt maguknak az agitációs bosszúságokért és a választási atrocitásokért.

Mint értesülünk, a kormánypárt a leghatásosabb eszközöket választotta ellenfeleinek letöréséhez. Már építik a tanyai postát, telefont és távirduhuzalokat, Kisteleken renoválják az iskolát és felszerelték a futbalcsapatot, Dorozsmáról elhelyezték az államrendőrséget (ez is egy föltétele volt valakinek), végül a dorozsmai villamos kiépítéséhez szükséges ötvenmillió koronás ígérlet is káprázatosan biztatja a választókat a jobbrajárás felé. Ezzel szemben érdekes a dorozsmai kerületben az a körülmény, hogy az eddig egységspárti Széll-választók most már véglegesen kiábrándultak az egységspártból s így ha, többet nem is, de annyit meg lehet köszönni a félhivatalos apparátus kortesszolgálatainak.

Zbonát újabb egy hónapi fogházra ítélték.

Budapestről jelentik: A múlt hét hétfőjén hirdették csak ki Zbona János előtt a hadbíróóság ítéletét, amely szerint a bíróság az orgoványi rabógyilkosságban való részvétel miatt Zbonát rablás bűntettéért hét évi súlyos börtönrre ítélte.

Kedden újra vádlottként került Zbona a bíróság elé és ezúttal polgári bíróság hozott ellene ítéletet. A múlt év novemberében egy detektív kereste föl Zbonát a Nádorlaktanyában — ahol Zbonának kantinja van —, hogy kihallgassa ez ügyben. Zbona fenyegetőleg lépett föl a detektívvél szemben, revolvert rántott és azt mondta, hogy ha valaki a polgári hatóság részéről még egyszer raklatni merésze, azt keresztül lövi. A detektív a fenyegető magatartás elől kénytelen volt kötelessége teljesítése nélkül eltávozni.

Hatósági közeg elleni erőszak miatt indult meg az eljárás Zbona ellen és ügyét kedden tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék. A bíróság a pörbeszéd meghallgatása után bűnösnek mondta ki Zbonát hatósági közeg elleni erőszak vétségében és ezért egy hónapi fogházra, 1000 korona pénzbüntetésre és két évi hivatalvesztésre ítélte.

Ausztria gazdasági válsága.

BÉCS, július 18. Osztrák parlamenti közgazdasági körökben határozottan tartja magát az az igen pesszimistikus fölfogás, hogy az osztrák valuta katasztrofális zuhanása következtében a kormány pénzügyi programja nem segít a válságos gazdasági helyzeten. A pénzügyi program ugyanis alapul vette a cseh koronának 218, a svájci franknak 2200-as és a dollárnak 11.000-es kurzusát, ma pedig a cseh korona 860, a svájci frank 7100, a dollár 37.000-en áll. Ha tehát meg is szavazza a törvényhozás a kormány pénzügyi pro-

gramját, ez nem segít, mert az újabb deficit oly hatalmas, hogy azt a kormányprogram végrehajtása esetén se tüntethetik el. Az a vélemény, hogy külföldi segítség nélkül nem állhat talpra Ausztria. A nemzetközi pénzügyi ellenőrző bizottság létesítését annak ellenére, hogy az osztrák kormány cáfolja, gazdasági körökben befejezett ténynek ismerik el és azt állítják, hogy a francia és olasz ellenőr személyében már meg is történt a döntés és a többi érdekelt külföldi állam is elküldi szakembizottait Bécsbe.

Kik hívták be a románokat?

Tanu a román megszállás előzményeiről.

Hát csak tisztázódjanak a nagy problémák, ha egyéb bajunk úgy sincs! Tisztázjuk, hogy például ki hívta be a románokat Budapestre, akiknek pedig a párisi legfelsőbb tanács határozottan megtiltotta, hogy bejőjenek. A kérdést már nagyon régóta feszegelik. Legutóbb a főváros közgyűlésén, majd erre a nemzetgyűlésen tették szóvá. Azt a hírt terjesztették sokáig suttomban s végül egyre hangosabban, hogy a zsidók voltak a románvezetők, akik 80 000 aláírással ellátott kérvényben instanciázták Mardarescu román tábornoknak, hogy csak jöjjen. Kurzuslapok többször meg is énekeltek ezt már. Sándor Pál nemzetgyűlési képviselő éppen ezért interpellált a nemzetgyűlésen, hogy tisztázza végre a kérdést a kormány, mert felelőtlen vádaskodók épp elég ideje vádaskodnak már. Sándor Pál rámutatott erre is, hogyan lehet megtudni az igazságot a dologban.

Hivatkozott dr. Ágoston Péter volt népbiztos védőjére, dr. Ujlaky Gézára, akinek dr. Ágoston érdekében mondott védőbeszédét ennek családja könyvében kiadta. A védőbeszédéből az a tonnal való megegyezés alapján hiányzott a románvezetés kérdése, noha Gorton Reginald angol tábornok, a budapesti ántant-missziók vezetője közölte annak idején dr. Ágoston Péterrel azoknak neveit, akik Ceglédre Budapestre hívták a románokat, noha az ántant megtiltotta Mardarescu tábornok selegényét, hogy a cegléd—abonyi vonalat elhagyja. Később Ujlaky a könyve elé előszót írt és ebben már emondja, amit a románok behívásáról tudott. Erről most így nyilatkozik dr. Ujlaky Géza:

— Gorton tábornok kijelentései szerint, amelyet Ágoston előtt tett, a Peidl-kormányon teljesen kívül álló kilenctagú magyar bizottság ment Budapestre Mardarescu tábornokhoz megegyezés létesítése végett. Tény, hogy ezután a románok nem állottak meg Ceglédnél, hanem augusztus 4-én délután bevonultak Budapestre. Gorton tábornok pontosan, Ágoston Péter pedig valószínűleg tudja, hogy kik voltak tagjai annak a kilences küldöttségnek. Hogy kik lehetettek a küldöttség tagjai, erre a kiérő körülményekből lehet következtetni.

Haubrich Józseffel, aki később a

Peidl-kormányban hadügyminiszter volt és Dovcsák Antallal, aki ugyanennek a kabinetnek miniszterelnökhelyettese volt, szintén beszéltem a lemondás körülményeiről, ők csak annyit mondtak, hogy két ezred román katonaság vette körül a miniszterelnökséget, amikor jöjjött hozzájuk Schnetzer tábornok.

A román katonaság asszisztenciája mellett kényszerítették aztán őket Schnetzerék lemondásra és a lemondó okmány aláírását éppen a román haderő jelenlétére való hivatkozásra erőszakolták ki.

— Hogy behívták a románokat és ők nem a saját iniciatívájukból csatlakoztak a párisi parancs ellen, az abból is látszik, hogy olasz repülők nyugtatták meg Budapest közönségét, hogy nem kell a megszállástól tartani. Három nappal később azonban a románok mégis bevonultak Budapestre.

— Ennyit tudok erről a kérdésről és ezt, ha alkalmat és módot adnak rá, eskü alatt is megismételhetem, Sándor Pállal nem beszéltem erről a kérdésről, de azt hiszem, hogy amikor interpellációjában rém hivatkozott, a kérdésnek ezt a részét érlette.

Pekár és Friedrich nyilatkozni fognak.

BUDAPEST, július 18. Ma híre járt, hogy holnap napirend előtt Pekár Gyula, Friedrich István és mások is felszólalnak Sándor Pál ama interpellációja nyomán, amelyben a románoknak Budapestre való bevonulását tette szóvá Pekár Gyula erre vonatkozóan a következőket mondta:

— Arról nincs szó, hogy holnap bárki közülünk is felszólal, azonban tekintettel arra, hogy itt az első keresztény nemzeti kormány becsületéről van szó, elhatároztuk, hogy alkalmas időben az első Friedrich-kormány tagjai együttesen fognak nyilatkozni ebben a kérdésben.

A román vezetés kérdésével egy szerény finomságu cikke foglalkozik a budapesti Uj Nemzedék nek. Most már nem az a kérdés kurzus részéről, hogy kik hívták be a románokat, mert a behívó kilences bizottság alighanem uri kurzus-térfiakból állott. Most az idézett lap szerint az a kérdés, hogy kik tartották itt a

románokat. Ezt persze az „egész magyar keresztény társadalom nevében kérdezi az U. N., ha már előtérbe került a románvezetés kérdése, bár „nem a Kun Bélát kiszóktató Peidl miniszterelnök elvtárs hozakodik elő a dologgal, hanem a liberálisokat tolja előtérbe, sunyi nevetéssel“. „Nekünk nem kenyerünk a gyanusítás“, mondja tovább a lap. (Ugyan, már hogy is volna!) „Mi történelmi tényekre hivatkozunk.

Diamandi volt bécsi román követ egy nyilatkozatára, amely akkor nagy port vert föl s amely bizonyos széles néprétegekről beszélt, amelyeknek vendégszeretete és bőkezűsége édes bilincs volt a románoknak. Nem hisszük, hogy a keresztény magyar néprétegekre gondolt volna a román követ. („Mert dehogyan is kenyerünk a gyanusítás“) S ha ez így áll, akkor most mi követeljük, legyen világosság ebben a kérdésben. A vád már megvan: „lássuk a vádlottakat!“

Igen, a vád már megvan. Nagyon gyorsan van meg. Mindig kéznél van, ha csak egy kis uszítás kell. Ez az egy igaz, őszinte, akaratlanul őszinte mondat van a cikkben és éppen — poénnek szánva.

A cukorinség Szegeden.

Megállapítják a belföldi cukor mennyiségét. — Rendelet az importcukor árusításáról.

Közölte a Szeged, hogy Térfy Béla közlelmezési miniszter rendelkezésére a rendőrség a budapesti üzletekben razzizát fog tartani, amelyeknek föladata lesz megállapítani, hogy a kis- és nagykereskedők mennyi cukrot kaptak, mennyit adtak el s mennyi készletüknek mennyi raktáron lenni. Ugyanilyen vizsgálatot tartanak a cukorgyárakban is. A vizsgálatot bizonyára a vidékre is kiterjesztik, mert az egész ország fogyasztóinak inségén kell segíteni.

A vizsgálat Szegeden is nagyon elkelne, épp úgy, mint az ország minden vidéki városában. Itt is sokan a cukorárak további emelkedésére spekulálnak és készleteket rejtenek el. Egyébként egyes szegedi kiskereskedők ma már 240—250 koronáért adják a cukor kilogramját.

Különös, hogy az államkormányzat előbb a cukorgyárosokkal egyezményt köt s maga drágítja meg az árut, azután pedig a kereskedők ellen fordul, akikben maga ébresztette föl a nagyobb és még nagyobb hasznok utáni törekvést; de az árulajlás ellen csakugyan kell intézkedni, mert a helyzet ma az, hogy van cukor, de mintha nem is volna, vagy csak nagyon szűkösen volna.

A miniszter intézkedése szerint előbb a vizsgálatok után megállapítandó belföldi cukormennyiséget kell forgalomba hozni és csak azután árusíthatják az importált drága cseh cukrot.

Hogy azonban az importcukor elárúsítása alkalmával az amugy is ezer bajban szenvedő fogyasztó közönséget nagyobb károsodás ne érhesse, a minisztérium rendeletet bocsátott ki, amely szerint minden kereskedő, aki üzletében importcukrot árusít, köteles kirakataiban — vagy ha kirakata nem volna, az üzlet bejáratánál már az utcáról könnyen észrevehetően — szembetűnő módon elhelyezett táblán föltüntetni azt, hogy: a) az üzletben importcukor kerül elárúsításra, b) mely nagy-

Ismét magas árakat fizetek

brilliáns tárgyakért, arany, ezüst ékszerekért

FISCHER K., ékszerész

Körasz-utca 14. szám. (Korzó-kávéház mellett.) Telefonszám 15-38.